

KELEIVIS

THE TRAVELER LITHUANIAN WEEKLY

NO. 48 "Keleivis" Telefonas AN 8-3071

SOUTH BOSTON, MASS., LAPKRICIO (NOVEMBER) 28, 1956

Entered as Second Class Matter February 23, 1905, at the Post Office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879

Atkire Numeris
Kaina 10 Centų

51-IEJI METAI

Vengrijos Darbininkai Gina Savo Krašto Laisvę

Darbininkai Reikalauja Rusų Kariuomenę Traukti iš Vengrijos; Reikalauja Pertvarkyti Vyriausybę; Rusų Lėšės Viską Žada, Bet Nieko Nepildo; Sovietai ir Nemano Klausyti JT Seimo.

Vengrijos darbininkai visą pereiną savaitę tęsė visuotinę streiką prieš rusų okupaciją ir prieš Janos Kadar vyriausybę, kurią darbininkai skaito rusų pastatyta lėlių vyriausybe.

Budapešte veikia darbininkų taryba, kuri imasi kalbėti darbininkų vardu. Toji taryba reikalauja, kad rusų armija tuoj pat trauktųsi iš Vengrijos ir kad Vengrijos vyriausybę įeitytų Imre Nagy. Bet Kadar vyriausybė visai atsisakė imti šią tarybą į rimtą sąveiką ir būk tai išvežė į Rumuniją.

Šios savaitės pradžioje darbininkų taryba sutiko atsaukti streiką, bet su sąlyga, kad derybos tuoj pat būtų pradėtos su rusais dėl rusų kariuomenės ištraukimo iš Vengrijos, dėl sustabdymo žmonių deportacijos į Rusiją ir dėl vyriausybės pertvarkymo. Jei tos sąlygos nebus išpildytos, darbininkų taryba ir vėl šauksianti darbininkus į streiką. Dar nėra žinių, kiek darbininkų iš viso paklauso vykinami, arba nepilnai vykinami.

Tuo tarpu iš rusų okupuotos Vengrijos žmonės bėga į Vakarų (į Austriją). Sekmadienio vakare pabėgėlių skaičius iš Vengrijos jau siekė 82,000 ir dar galo nesimato. Pabėgėliai gelbsti visu Austrijos pasieniu, daugelyje vietų rusai juos saugo, bet kai kur rusų ir vengrų kariuomenės žmonės padeda sieną pereiti.

Pabėgėliai jau skirstomi po įvairius kraštus, į Ameriką jų atvyks nuo 5 iki 10 tūkstančių. Pirmieji pabėgėliai jau atvyko ir, kaip paprastai, buvo priimti labai širdingai.

Visi laisvieji kraštai sutiko daugiau ar mažiau pabėgėlių įleisti, bet tai nėra didelė pagalba Vengrijai, kuri rusai nuterėjo ir laiko paverę.

WASHINGTONAS KEIS SAVO UŽS. POLITIKĄ

Amerikos balsavimas JT seime kartu su Sovietų Rusiją už ištraukimą anglių ir prancūzų karo pajėgų iš Egipto "tuoj pat" aiškina, kaip Amerika politikos pasisukimą į aiškiai antikolonialinę kryptį. Seniau Amerika darysi kompromisą tarp anglių ir prancūzų ir Azijos tautų interesų, bet dabar Amerika daugiau palaikys kolonialines tautas, ar tokias, kurios ką tik atgavo savo laisvę.

Santykiai su Anglija ir Prancūzija, žinoma, dėl to bus blogesni.

Rusai Suėmė Vengrų Vadą Imre Nagy

Sovietai Vengriją pereiną savaitę padarė dar vieną kiauulystę, kuri plačiai nusikambėjo po visą pasaulį.

Vengrijos komunistų vadas, Imre Nagy, kuriam esant valdžioje vengrai buvo nusikratę rusų ponavimo kelioms dienoms, po rusų staigaus ir pasalinio pūlimo lapkričio 4 d. buvo pasisėjęs Jugoslavijos pasienyje Budapešte. Rusų pastatyta J. Kadar valdžia Vengriją pereiną savaitę davė Jugoslavijai rastišką garantiją, kad Imre Nagy ir visi jo bendradarbiai, radę prieglaudą Jugoslavijos ambasadoje, gali grįžti į savo namus ir niekas jų neužkabins ir neareštuos. Toks iškilmingas užtikrinimas apie Nagy'o saugumą, suviliojo jį ir jo bendradarbius apieiti Jugoslavijos ambasados prieglaudą. Bet kaip tik Nagy apeleido Jugoslavijos pasiuntinybės namą, rusų politinė policija jį tuoj pat suėmė, nugabeno ir rusų komendantūrą ir ten jo pėdsakai dingo. Maskva skelbia, kad Nagy ir 51 vienas žmogus, buvęs su juo Jugoslavijos ambasadoje, visi "savo noru" į Rumuniją, bet Jugoslavijos vyriausybė skaito, kad ji buvo apgauta ir kad Nagy buvo tyčia įviliotas ir rusų spąstus. Tėto protestuoja Maskvoj ir Budapešte prieš tokį veidmainišką rusų bolševikų ir jo vengriškos lėšės Kadar elgesį.

Rusai panašiai sugavo Vengrijos karo ministerį generolą Maletę, kurį jie su ministerio bendradarbiais lapkričio iš 3-čios į 4-ą pasikvietė tartis apie rusų kariuomenės ištraukimą iš Vengrijos ir vietoj derybų jį ir jo bendradarbius areštavo ir nežinia kur padėjo, o patys pradėjo puolimą nakčia prieš Vengriją. Tokia kiauulystė, pagal kai kuriuos pranešimus, padarė Sovietų maršalą Zukovą, kurio kariška "garbė" leidžia jam tokias kiauulystes daryti.

DALAI-LAMA IR JO KONKURENTAS INDIJOJ

Tibeto popiežius ar "įsikūnijęs Buddha", vadinamas ir Dalai-Lama šia savaitę lankosi Indijoje. Kartu su juo atvyko ir jo konkurentas vadinamas Pančen-Lama, kuris visą laiką buvo kinų komunistų palaikomas, kad Dalai-Lama perdaug įtakos neturėtų. Dabar jie kartu lankosi Buddos gimtajame krašte, minėdami 2500 metų nuo Buddos gimimo. Budizmas Indijoje nedaug tėra išsiplatinęs.

KAIP RAMU, KAI CIA NIEKAS NEDIRBA

Šitaip atrodo milžiniškas New Yorko uostas, kai jame sustojo darbas dėl laivų krovėjų streiko. Triukšmingas uostas da bar gali būti pavadintas ramiausiu uostu.

\$40,000,000 Sueco Kanalo Valymui Europa Racionuoja Aliejaus Vartojimą Lenkijos Valdžia Taikosi Su Bažnyčia

Jungtinių Tautų organizacija per savo sekretorių pažadėjo Egipto diktatoriui padėti išvalyti Sueco kanalą, kurį Egiptas sąmoningai, užbloko paskandindama jame daug didesnių ir mažesnių laivų ir suleidamas į kanalą per jį eįsi tiltą. Išvalymo darbai truks kelius mėnesius ir kainuos apie 40,000,000 dolerių. Kas mokės tas išlaidas?

Prancūzai įteikė JT organizacijai skundą prieš Egiptą ir nurodo, kad Egiptas, lauždamas 1888 metų sutartį, kanalą užkimšo, o todėl Egiptas turi savo lėšomis kanalą išvalyti.

Anglai jau ir pradėjo kanalą valyti, bet Egiptas protestuoja ir sako, kad tik jis su JT organizacijos pagalba turi teisę kanalą valyti ir tą jis darys tik tada, kada anglų ir prancūzų kariuomenė bus visai ištraukta iš Egipto.

Apdaužytas Egipto diktatorius kalba ir elgiasi taip, lyg tarsi jis būtų kankinys ir visas pasaulis turi jam padėti daryti šunybės visai Europai. JT organizacija jau surado patarėjus, kurie organizuos Sueco kanalą valymą.

Rusai Stiprina Savo Karišką Laivyną

Sovietų Rusija nepaprastai sparčiai didina savo laivyną. Rusų karo laivynas jau keli metai pralenkė Anglijos karo laivyną ir tik dar atsilieka nuo Amerikos karo laivyno.

Jane's metinis leidinys apie karo laivynų stiprumą sako, kad rusai per artimiausius du metus padidins savo submarinų skaičių 170, o jau dabar rusai turi apie 400 povandeninių laivų. Todėl po poros metų rusų karo laivynas bus didelė jėga, su kuria ir Amerika turės labai rimtai skaiytis.

Apie Amerikos karo laivyną Jane's leidinys irgi paduoda labai idomių žinių.

Dėl Sueco kanalo užblokovimo ir dėl susprogdinimo aliejaus dūdų Sirijoje Europoj pradeda trukti aliejaus. Aliejaus trūksta Anglijoj, Prancūzijoje, Olandijoje, Belgijoje, Skandinavijoje, Italijoje ir visoje kitose kraštuose. Višniūose, kas buvo labai nepatogu, nes bažnyčios žiemą ne visur yra šildomos ir daugelis jų yra toli. Dabar tikybos dėstymas leidžiama daryti tikai bažnyčiose, kas buvo labai nepatogu, nes bažnyčios žiemą ne visur yra šildomos ir daugelis jų yra toli. Dabar tikybos dėstymas leidžiama daryti tikai bažnyčiose, kas buvo labai nepatogu, nes bažnyčios žiemą ne visur yra šildomos ir daugelis jų yra toli.

Europą gaudavo iš Vidurinių Rytų kraštų kasdien po 2 milijonų ir 100,000 bačių aliejaus, o dabar per vieną aliejaus dūdą iš Arabijos ir Vidurinių jūrų (per Jordaniją ir Libaną) gauna tik po 325,000 bačių kasdien, bet tai yra tik maža dalis reikalingo aliejaus.

Aliejaus racionavimas Europoje vykdomas įvairiais būdais, bet visur jo trūksta ir tas atsiliepia į visas gyvenimo sritis.

Krizė Viduriniuose Rytuose jau parodė visai Europai, kiek jos gerbūvis priklauso nuo Sueco kanalo, o tas kanalas priklauso nuo Egipto diktatoriaus geros valios ir, jei kanalas bus paliktas Nasserio rankose, jis prie pirmos progos turės galimybę visą Vakarų Europą pastverti už gerkles.

Amerikos Uostai Vėl Pradėjo Dirbti

Amerikos vyriausybei prašius teismas davė įsakymą laivų krovėjų unijai tuoj pat nutraukti streiką visuose uostuose ir grįžti prie darbo. Sekmadienį kai kuriuose uostuose darbas jau prasidėjo, o ši pirmadienį streikas pasibaigė visur ir visi rytinių valstijų ir Meksikos jlankos uostai dirba.

Streikas nutrauktas 80-čiai dienų, o per tą laiką vyriausybės piniginiai dė pastangas, kad gincas tarp unijos ir darbdavių būtų išlygintas derybomis.

Lenkijos vyriausybė, vedama Gomulkos ir Cyrankiečio susitarė su paleistu iš arešto kardinolu dėl tikybos dėstymo mokyklinio amžiaus vaikams. Seniau tikybos dėstymas buvo leidžiama daryti tikai bažnyčiose, kas buvo labai nepatogu, nes bažnyčios žiemą ne visur yra šildomos ir daugelis jų yra toli. Dabar tikybos dėstymas leidžiama daryti tikai bažnyčiose, kas buvo labai nepatogu, nes bažnyčios žiemą ne visur yra šildomos ir daugelis jų yra toli.

Lenkijos vyriausybė, po susitarimo su Maskva, siekia vesti nepriklausomą politiką. JT organizacijoj, balsuojant dėl siuntimo JT stebėtojų į Vengriją, Lenkijos atstovas jau drįso susilaikyti nuo balsavimo kartu su Jugoslavijos atstovu, nors Sovietai balsavo prieš. Tai pirmas atsitikimas, kad lenkai drįso balsuoti kitaip, negu Sovietai.

Lenkijos spauda atvirai rašo, kad rusų komunistai tiek yra permirkę stalinizmu, kad jie nepajėgia į Vengrijos įvykius žiūrėti kaip į rimtą iššūkį vengti stalinizmo klaidų, o Jugoslavijos gincė su Maskva Varšuvą palaiko Tito pusę.

Santykiai Blogėja Tarp Tito ir Rusijos

Santykiai tarp Sovietų Rusijos ir Jugoslavijos staiga pablogėjo dėl Vengrijos vado I. Nagy pagrobimo Budapešte ir dėl polemikos spaudoje, kuri iškilo dėl Tito kalbos apie Stalino salininkų įtaką į Sovietų politiką. Kiek toli tas santykių pablogėjimas eis, šiuo tarpu niekas nežino, bet Maskvos ir Belgrado draugystė jau pašljo ir iš jos Maskvai didelės naudos nebus.

Tito įtaka kitų kraštų bolševikų tarpe Maskvai gali žymiai pakenkti.

J. T. Seimas Sako, Anglai ir Prancūzai Turi Trauktis

Jungtinių Tautų Seimas 65 Balsais Prieš 5 Kartoja Reikalavimą, Kad Anglai, Prancūzai ir Žydai "Tuoj Pat" Trauktųsi iš Egipto; Kanalo Tvarkymo Klausimas Lieka Ateičiai; Ar Klausys?

Simpatija Vengrams Visai Maža Pagalba

Buvęs Vengrijos ministrų pirmininkas (1947 metais) Ferenc Nagy (negimė Imre Nagy, kurį rusai dabar suėmė), liudydamas atstovų rūmų vienoj komisijoj, sakė, kad Vakarų pasaulis pražiopsojo progą Vengrijoje parauti Sovietų imperijos pagrindus. Vengrijai simpatijų ir stebėtojų neužtenka, bet reikėjo imtis "konkrečios akcijos", kad vengrų tauta galėtų išsivaduoti. Ir taip Vengrijos sukilimas padėjo daug Vakarams, nes parodė rusų bestialiskumą ir veidmainystę, bet Vakarų valstybės sukilimo pradžioje galėjo reikalauti, kad rusai ištrauktų savo kariuomenę iš Vengrijos ir turėjo savo tą reikalavimą paremti jėgos demonstracija.

Anna Kethly, Vengrijos Nagy vedamos vyriausybės narė socialdemokratė, lankėsi Amerikoje, bet JT seimas jai nedavė progos pasakyti tam seimui, kas dėjos Vengrijoj. Anna Kethly sako, kad JT organizacija turi reikalauti, kad rusai trauktųsi iš Vengrijos. Vengrijos klausimas turi būti JT seimo darbų tvarkoje, kol seimo keliama reikalavimai bus įvykinti. A. Kethly dabar išvyko į Europą supažindinti socialistines partijas su Vengrijos įvykiais, o vėliau ji tikisi dar grįžti į New Yorką ir gauti progos pasakyti JT seimui apie Vengrijos nelaimę.

Sirija Jau Virsta Maskvos Satelitu

Pranešimai iš Sirijos sako, kad tas arabų kraštas kas kart vis labiau darosi priklausomas nuo Sovietų Rusijos. Rusai ten gabena daug ginklų, daug daugiau negu Sirija gali sunaudoti savo armijai ginkluotį ir kartu su ginklais atvyksta rusų instruktoriai, kurie Sirijos kariuomenę moko rusų ginklų naudoti.

Aliarmuojančios žinios iš Sirijos ateina iš prancūzų šaltinių. Amerika į įvykius tame krašte žiūri daug šalčiau ir nelaukia Sirijos galutinio persimetimo į Sovietų pusę.

Sirijoj valdo kariška diktatūra ir į pirmą vietą ten vis labiau išsimaša pulk. Abdel Hamid Serrej, kuris palaiko artimus ryšius su Egipto diktatoriumi Nasseriu ir su Sovietais.

Amerikoje spėjama, kad Irakas ir Turkija "sutvarkys" Sirijos karštakošius.

Jungtinių Tautų seimas jau priėmė eilę rezoliucijų dėl Vengrijos ir dėl Egipto įvykių. Rezoliucijų Vengrijos reikalų rusai ir nemano vykinti, bet rusai labai garsiai šaukia už JT rezoliucijų vykdymą, kurios liečia Egiptą.

Pereitą šeštadienį vakare JT seimas vėl nutarė, kad anglai, prancūzai ir žydai "tuoj pat" ištrauktų savo kariuomenę iš Egipto žemės. Anglai ir prancūzai su tuo sutiko ir jau dalį savo kariuomenės iš Egipto ištraukė, o dėl likusios kariuomenės ištraukimo jie norėjo pirma išsiaiškinti, kada ir kaip prasidės derybos dėl Sueco kanalo tvarkymo ir kaip bus imtasi kanalą išvalyti. Bet JT seimas, nesileisdamas į jokių aiškinimus, nutarė, kad Aliantai "tuoj pat" ištrauktų savo kariuomenę, o visi neišsiaiškinti klausimai paliekami JT sekretoriui aiškinti su Egipto diktatoriumi.

Šį pirmadienį dar nėra tikrų žinių, ar anglai ir prancūzai sutiks savo kariuomenę ištraukti, negavę jokių garantijų dėl Sueco kanalo tvarkymo ir net nebūdami tikri, kad Egipto diktatorius sutiks su jais tartis tuo reikalu.

Mirė Andrė Marty Paklydęs Bolševikas

Prancūzijoje, Tuluzos mieste lapkričio 23 d. mirė Andrė Marty, pagarsėjęs bolševikų vadas, sulaukęs 70 metų amžiaus. A. Marty pirmiausiai pagarsėjo 1919 metais, kai jis sukurė poros prancūzų karo laivų jūrininkus Juodojo jūroje persimesti į rusų bolševikų pusę. Dėl to maisto Marty ragavo kiek kalėjimo ir gavo bolševikiško didvyrio vardą. Prancūzų komunistų partijoj jis ilgą laiką buvo įtakingas vadas, o Ispanijos pilietinio karo metu jis vadovavo internacionalinėms brigadoms ir pasižymėjo begailestingu šaudymu visų nukrypėlių nuo Stalino linijos. Už tą jis nusipelnė tarptautinių brigadų mėsininko vardo.

1952 metais, kai Stalinas įsakė komunistų partijoms kalbėti apie "bendrą frontą" su socialistais ir kitais žmonėmis, Marty tam pasipriešino ir už tai buvo išmestas iš kompartijos, o jo "divyriškumą" komunistai valkiojo po purvą.

A. Marty ir mirė komunistas, bet ne minkštakauliško Thorez tipo. Jis siūlė mažiau veidmainiauti ir aiškiai kovoti už revoliucinius siekimus.

Pasikalbėjimas Maikio su Tevu

—Jaksiemas, vaikel! —O ką tai reiškia? —Ar tai tu, Maiki, po panskiumu nesupranti? —Ne. —Nu, vot tebe raz! O žmonės mislina, kad tu esi regli paliokas, tik lietuviškai pramokęs. —Bet kodėl tėvas užsimeinai lenkiškai kalbėti? Juk visada buvai lenkams prešingas. —Ju rong, Maik! Aš tik maskolių nemylu, o prieš paliokus nieko nesakau, ba jie tokie pat katalikai, kaip ir mes. Juk visos mūsų maldaknygės iki šiol buvo drukuotos pusiau poleikai. Be to, mūsų tautos yra dar biskij ir giminingos, ba kone visi mūsų tautos vadai žėnydavosi su paliokėmis; taip padarė Jagėla, taip padarė Smetona ir kiti. Zaccirka man pasakojo, kad paskutiniiais laikais Kaudas buvo tiek supaliokėjęs, kad mūsų tautininkai jau ir lietuviško klumpakojų nebesokdavo, ale krokoviakų trepsėdavo. —Bet tie laikai, tėve, jau priklausio istorijai. Pracitit nebesugrįš. —O ką gali žinoti, Maiki, gal ir sugrįš. Ve, anadien ungariai Bostone turėjo didelį protesto mitingą prieš maskolius. Dalyvavo ir kitos tautos su savo vėliavomis, tarp kurių buvo ir paliokių flagė. Taigi priejau prie to vyro, ką prie jos stovėjo, ir užkalbinau. Sakau, kodėl jūs ant savo tautiškos flagės turite baltą visą uždeję? O jis sako, kad tai ne visata, ale vanagas, ką visatas gauda. Toliau jis jo kalbos sužinojau, kad jis jo buvęs paliokių vaiko apyrcierius ir kad dabar jie turi slapta armiją, kuri rengiasi išlupti ruskiams kailį. Jis norėjo, kad ir lietuviai prie jų prisidėtų. Tada, sako, vieni iš vienos pusės, kiti iš kitos, ir kai duosim, tai maskolį kaip blyną suplošim. Taigi, matai, Maiki, kad su paliokais ir vel galėsime susivienyti, gal ir vieną karalystę padarysim. —Reiskia, tėvas pranašauji, kad taip lenkų ir lietuvių galės įvykti antroji Liubliuno unija, ar ne? —Ne, Maiki, aš nieko nepranašauju, ba aš ne pranašas. Ot, šventas Jokubas tai galėdavo pranašauti. Pasakė, kad Abraomas ožka atsisėdus du ožiuku, ir kaip iš

Rinkimus vertinant

Ką parodė rinkimai

Žurnalistas W. E. Mullins teisingai pastebi bostoniškame "Heralde", kad praeję rinkimai aiškiai parodė tradicinį Amerikos balsuotojų savarankumą. Tai reiškia, kad vidutinis pilietis visai nepaiso ką jam triubija partijų agitatoriai; jis balsuoja taip, kaip jam išrodo geriau, o ne taip, kaip jį spiria politikieriai.

Geriausias tam pavyzdys buvo paties prezidento rinkimai. Demokratų kandidatas Stevensonas nėrėsi iš kailio kritikuodamas ir peikdamas Eisenhowerį, o pirdamas pats save. Paskutinį vakarą prieš rinkimus, kalbėdamas Bostone, jis nuėjo taip toli, kad žmonės pradėjo baubti. Jis leidosi tiesiog į čigoniską burimą, kad Eisenhoweris tuoj mirsiąs. Žmonės tuo pasipiktino, nes daugelis žino, kad pats Stevensonas yra turėjęs operaciją ir vaikščioja tik su vienu inkstu. Ir per visą rinkimų kampaniją jis atakavo Eisenhowerį dėl vidaus ir užsienio politikos. Ar visuomenė paklausė Stevensonso atakų? Ne! Kai atėjo rinkimų diena, žmonės balsavo už Eisenhowerį urmu.

Kai kas dabar aiškina, jog Eisenhoweris nušlavęs Stevensoną savo populiarumu. Jeigu ir taip būtų, tai visgi tas parodo, kad žmonės turi savo nusistatymą ir agitatorių neklusos. Tas aiškiai matosi dar ir iš to, kad jie nevisur balsavo taip, kaip Eisenhoweris norėjo, nors už jį patį balsavo.

Stai keletas pavyzdžių. Eisenhoweris labai norėjo, kad Kolorados senatorium būtų išrinktas Dan Thornton. Kolorados gyventojai balsavo už Eisenhowerį, bet jo peršamą Thorntoną atmetė.

Panašiai buvo ir Oregon valstijoje. Eisenhoweris buvo priešingas jos senatoriui Wayne Morse ir norėjo, kad šiuose rinkimuose jis neprieitų. Bet jis praėjo. Vadinasi, ir čia balsuotojai nepaklausė Eisenhowerio, nors jį patį jie labai myli.

Tas balsuotojų savarankumas pasirodė ir Massachusetts valstijoje. Prezidentus žmonės balsavo urmu už republikonų kandidatą Eisenhowerį, o valstijos gubernatorių jie išrinko demokratą Furcolo. Bet kai priejo prie valstijos prokuroro, jie vėl atsuko nuo demokratų ir išrinko republikoną Fingoldą. Jie nepaiso nei politikierių agitacijos, nei partijų linijos.

Net unijistai ignoruoja savo vadų nutarimus remti demokratus. Stai kas atsitiko Conn. valstijoje, Hartfordo apylinkė, kur yra stiprios darbininkų unijos. Ta apylinkė visada buvo laikoma demokratų tvirtove. Norėdami tą tvirtovę dar daugiau sustiprinti, demokratai pastatė savo kandidatą CIO unijos lyderį Patrick J. Ward, karingą agitatorių. Republikonai nesitiekė čia laimėti ir nominavo nežymų draudimo kompanijos tarnautoją Ir, tikėtasi ar ne, jis nušlavė CIO demokratą ir laimėjo rinkimus didele balsų dauguma.

Illinojaus valstijoje, kur yra stiprios darbininkų unijos, republikonai sumušė demokratus. Vadinasi, ir čia organizuoti darbininkai nepaklausė savo unijos bosų. Beveik tas pats buvo ir

kitose pramoningose valstijose: New Jersey, Kalifornijoje, Michigan ir kitur.

Žiūrint partinėmis akimis, šiuos rinkimus laimėjo republikonai. Nors demokratų turės truputį daugiau vietų kongrese, bet tai nedaug reiskia palyginus su prezidentu, kuris bus republikonas.

Prezidento vieta yra be galo reikšminga, nes jo rankose yra visos valstybės aparatas. Jisai skiria visus departamentų vadus; jis kontroliuoja užsienio politiką; jo vadovybė yra visos ginkluotos karo jėgos. Situose departamentuose ir jų biurose dirba šimtai tūkstančių žmonių, kurie, suprantama, negali būti priešingi prezidento partijai. Beveik visi jie yra republikonai. Jeigu būtų laimėję Stevensonas, visi jie būtų iššluoti ir jų vietas būtų užėmę demokratai. Taigi, gaudami savo prezidentą, republikonai daug laimėjo. Bent keturius metus jie turės užtikrintas šiltes vietas valdžioje.

S. Michelonas

Vienašališkas vertinimas

Aukščiausias dedamas S. Michelono straipsnis "Ką parodė rinkimai" yra reikalingas kai kurių pastabų, kitąp gaunasi vienašališkas vaizdas.

Paprastai po rinkimų temperatūra atslūgsta ir apie rinkimus galima šaltai kalbėti, nvertinant išsireikškimų, kad vienos partijos kandidatai buvo "sumušti" ir "nušluoti", o kitos partijos kandidatai, kur jie ir pralaimėjo, tokio "sluojamo ir mušamo" likimo nesulaukė.

Pagrindinė S. Michelono mintis, imta iš republikonų Bostono "Heraldo", ir jo bendradarbio W. E. Mullins, yra ta, kad Amerikos balsuotojai neklusos "politikierių" ir balsuoja pagal savo išmanymą.

Dėl to galima pasakyti, kad jeigu balsuotojai neklusos demokratų politikierių, tai jie klausio republikonų politikierių ir už vieną ar kitus savo balsą paduoda. Taip daro balsuotojai ir visur kitur, kur yra laisvi rinkimai.

Iš S. Michelono sužinojome, kad vienas kandidatas "nėrėsi iš kailio", bet neaišku, ką gi darė kitas kandidatas, gal nėrėsi "i kailį"? Ir kam reikalingas posakis, skolinamas iš organizuotų darbininkų priešininkų, apie "unijų bosus".

Padėjus į šalį laimėtojų pasitenkinimą, apie praėjusius rinkimus galima pasakyti, kad jie buvo kai kurių žvilgsniais nepaprasti. Prieš 100 metų Amerikos istorijoje buvo kiek panašūs atsitikimas, kad prezidentas, laimėdamas rinkimus, nepajėgė su savim praveisti daugumos nei į senatą, nei į atstovų rūmus. Čia tradicija tikrai sulaužyta. Balsuotojai prezidentą myli, bet jo neklusos. Kodėl?

Balsavimo rezultatai rodo, kad demokratų daugiausiai laimėjo ten, kur prieš balsuotojus stovėjo skaudus "farmų klausimas" ir viešoji elektros gamyba. Žemės ūkio srityse ir vakarinėse valstijose, kur elektros gamybos klausimas gyventojams turi didelės svarbos, demokratai ėmė viršų, nors prezidentas ir ten praėjo nemaža dauguma. Darbininkai balsuotojai šiais rinkimais neparodė didelio prielankumo demokratams,

bent neparodė didesnio, kaip prieš keturius metus. Mat, darbai eina gerai ir uždarbiai yra neblogo, todėl tik "reguliariniai" demokratų balsuotojai rėmė tą partiją, o taip vadinami "nepriklausomi" balsuotojai atidavė balsus už republikonų kandidatus.

Nevorastas reiskins praėjusiuose rinkimuose buvo didelis prezidento D. D. Eisenhowerio laimėjimas ir kartu jo vedamos partijos pralaimėjimas. Tas rodo didelį prezidento populiarumą, kurio jo partija negali pasigirti. Prezidentas yra populiarus kaip po didvyrio, kaip pavyzdingos šeimos galva (oponentas divorsuotas) ir kaip malonus, širdingas asmuo. Bet, šalia to, balsų skaičių už prezidentą padidino ir staiga iškilusi krizė užsienio politikoje, kai Egipte ir Vengrijoje pakvipo paraku. Visuomenė buvo liuliuojama "taikos ir gerbūvio" šūkiais ir staiga kanuolių trenksmas! Prie ko šauktis tokioj padėty? Pagal seną posakį, jei bėda, tai eik pas žydą, o jeigu karas, tai, aišku, bėk pas generolą, arba balsuok už generolą! Toks, atrodo, buvo staigus žmonių reagavimas į užsienio politikos krizę. O opozicija nebeturėjo laiko visuomenei įrodyti, kad dėl Egipto krizės atsakomąja yra Amerikos vyriausybės užsienio politika, kaip ji buvo vedama Dulles ir Eisenhowerio. Po rinkimų visi be skirtumų pripažįsta, kad Dulles'o užsienio politika Viduriniuose Rytuose buvo "disastrous failure" (katastrofininis nepasisekimas), bet atsakomybės klausimas prieš rinkimus mažai tebuvo aptartas ir dar mažiau suprstas. Be to, Amerikos spauda milžiniško daugumo yra republikonų rankose ir ta spauda nuo 1952 metų atsakomybės klausimą sąvaid aiškino — prezidentas vis buvo paliekamas nuošaliai, o atsakomybė už visokius nesklaidumus spaudos puslapiuose nešė tai Bensonas, tai McKay, tai Dulles, bet niekada prezidentas. Amerikos konsultacija užkrauna ant prezidento didžiulę atsakomybę, jis yra vyriausybės, bet spauda jį traktovalo lyg konstitucinį monarką ar kaip Europos prezidentus, kurie yra valstybės galvos, bet nevaldo. Todėl ir krizė kilus visi sužiuo į valstybės sekretorių, o ne į prezidentą.

Jei atsiminsime, kaip buvo traktuojamas prezidentas Trumanas, skirtumas bus aiškus. Baigiant tenka atitaisyti pasakymą, kad prezidento žinioje yra keli šimtai tūkstančių tarnautojų, kurie "negali būti priešingi prezidento partijai" ir kad prie Stevensonso, jei jis būtų laimėjęs, "visi jie būtų iššluoti". Taip nėra. Faktai yra kitokie, negu sakoma.

Prieš rinkimus vien civilijų tarnautojų federalinės valdžios įvairiose įstaigose buvo ne "keli šimtai tūkstančių", bet 2 milijonai 400 tūkstančių ir 570. Tie tarnautojai betgi nėra mėtomai. Milžiniška jų dauguma yra civilės tarnybos žmonės, kurių negalima pašalinti dėl jų politinių įsitikinimų, bet tikrai už tarnybinius prasižengimus arba dėl dabar pagarsėjusio "ištikimybės" reikalo. Pašalinamų tarnautojų, kurie nustato daugiau ar mažiau valdžios politiką, o todėl ir keičiasi valdžiai pasikeitus, yra šiek tiek daugiau desimties tūk-

SVEČIAS IŠ GRAIKIJOS

Prezidentas D. D. Eisenhower priima svečią iš Graikijos, tos šalies ministrų pirmininką K. Karamanlis.

Liberalizmo jėga

(Tęsinys)

Liberalizmo pagrindinė mintį galima suimti i maž daug visiems suprantamą posakį: palaiminti yra ištikimi atsisleidusiai jiems tiesai ir sąžinės balsui. Ne vergauti gi atėjo į pasaulį žmogus, bet kad išskeltų savo ir kitų asmens vertę, kad kurentų savyje dvasios ugnele, kuri nušviestų kelią būties dausose.

Ištikimybė apreiškiai tiesai buvo ginklas, kuriuo pirmieji krikščionys nugalėjo galinguosius Romos imperatorius. Ištikimybė taip pat socialinei tiesai stiprino liberalus kovoję prieš išsukusius iš apreiškto evangelijos kelio išsididžius viduramžių ir vėlesnių laikų valdovus bei vadovus.

Kas valdo terorą ir grasinimu nužudyti valdovams neklusniuosius, tas neišvengiamai turi žūti. 18 šimtmečio tolerancijos dvasia pakirto pasaulietinių ir bažnytinių valdovų galią persekioti kitatikius. Demokratinė sužlugdė absoliutines monarchijas: ji sužlugdys ir komunizmo vadų tirioniją. Kapitalizmas nušlavė feodalizmo liekanas kartu su amatininkų cechais ir prekybinių gildijomis; jis nušluos ir komunistinį kolektyvizmą.

Šiomis suglaustomis pastabomis teko truputį paaiškinti ir parvėkinti liberalizmo jėgą, apie kurią vienuolis Mikalauskas buvo užsiminęs savo straipsnyje. Teisingai yra jo pasakyta, pakartojau, kad liberalizmo idėjų pasekoje buvo išskirtos valstybės ir Bažnyčia, kad religija buvo iškelta iš viešo gyvenimo i tikinčiųjų organizacijas ir šeimas ir kad liberalizmas kovoja prieš klerikalizmą.

Bažnyčios vadovybei nepavykus įgyvendinti teokratijos, liko gajai mintis išlaikyti Bažnyčios turėtą įtaką valstybių valdžioms. 19 šimtmečių katalikai pasauliečiai atėjo Bažnyčiai pagalbon: įsikūrė įvairiose valstybėse politinės partijos, susidarė europinio masto sąjūdis ginti Bažnyčios turimas teises valstybėje, ir atstatyti Bažnyčios pasaulietinę galią bei autoritetą.

Tas sąjūdis, siekias grąžinti klerui žemiškųjų reikalų kontrolę, buvo pavadintas klerikalizmu. Bešaliai laikydamasis tikrybų atžvilgiu liberalizmas skelbė reikalą atskirti bažnytinis reikalus nuo valstybinių taip, kad nebūtų valstybėje vienos tam tikros

višpataujančios religijos. Valstybės valdžia neturi spręsti, kuri tikybų yra teisingiausia ir sielos išganingiausia. Valstybė privalo visas tikybas lygiai respektuoti. Nes ten, kur viena Bažnyčia įgauna neklaidingumo pripažinimą ir kartu valstybinės bažnyčios teises, tai kitų tikybų ar pasauliečių piliečiai atsiduria smerktinoje likiminyje klaidoj.

Netiesą sako vienuolis Mikalauskas, kad Bažnyčios atskyrimas nuo valstybės virto Bažnyčios persekiojimu, atseit, liberalistai persekioja kataliku Bažnyčią iš apreiškto evangelijos kelio išsididžius viduramžių ir vėlesnių laikų valdovus bei vadovus.

Čia tenka trumpai priminti, kad ne kas kitas, kaip liberalizmas sustabdė heretiku deginimą ant laužų ir kankinimą kalėjimo pogrindžiose. Kadangi tai buvo daroma didesnei Dievo garbei, tai ir šiandien matome, kad kitatikių persekiojimas nėra Bažnyčios laikomas nusikaltimu. Neapykanta gi ir šmeiztas katalikų, popiežiaus nuomone yra žiaurus kankinimas ir persekiojimas, kurie prilygsta giljotinai ir laužui.

Jokioj kitoj šalyj nėra tiek daug ir tokių stiprių liberalu, kaip Jung. Amerikos Valstybėse. Čionai Bažnyčios yra atskirtos nuo valstybės jau 180 metų. Naujiems ateiviams būtu naudinga žinoti, kada, kur, kokie persekiojimai Bažnyčiai ar dvasiškų per tuos 180 metų buvo padaryti šiame krašte. Bet štai Sovietų Sąjungoj dialektinis materializmas laikomas valstybine religija. Ten gausu yra katalikų persekiojimo pavyzdžių. Režimai, kurie naudoja kitaip manančiųjų persekiojimą, yra seniai atgyvenę. Jie buvo liberalizmo nušluoti ir, kur toki režimai naujai atsiranda, jie taip pat bus nušluoti.

Jei kada nors liberalizmas imtų naudoti prievartą ir persekiojimą kad ir navedalu popiežiaus Pijaus IX nurodytos neapykantos jausmo ir šmeizto, tai jis jau nebebutų liberalizmas, bet pasenęs netinkamas "režimas", kurį reikėtų išmesti sunaikinimui.

J. Liūdžius (Galas)

Pakalbinkime draugus ir kaimynus užsisakyti "Keleivį". Kaina metams \$4.

Dabar pats laikas užsisakyti "Keleivio" kalendorių 1957 m.ams. Kaina 50 c.

J. Janušis

MOTERŲ SKYRIUS

Birutės pirmasis darbas

Gyvenu Vokietijoje, pa-
žįstu jos darbininkų gyve-
nimą, to dėl ir šiam straip-
sniui pavyzdį imu iš jų
gyvenimo.

Birutė buvo vyriausia
duktė šeimoje, ji buvo 16
metų amžiaus. Jos dvi jau-
nesnės seserys dar lankė
mokyklą. Tėvas žuvo karo
metu, o motina kaip tik ne-
seniai grįžo iš džiovininkų
santoriijos, kur jina šiek-
tik pataisė savo sveikatą.

Kadangi motina turėjo
daug darbo namuose ir be-
to nenorėjo palikti vaikus
išstas dienas be savo prie-
žiūros, tai ji neieškojo dar-
bo kur nors fabrike, bet
stengėsi uždirbti pinigų
skalbdama baltinius arba
atlikdama kitus priepuola-
mus darbus. Žinoma, iš to
uždarbio visa šeima labai
vargingai tegalėjo pragy-
venti.

Birutė mėgdavo puošti,
turėjo gerą skonį ir mokėjo
iš „nieko“ sukombinuoti sau
ar seserims sukneles. Todėl,
pasitarusi su motina, ji nu-
sprendė neiti į gimnaziją,
nors buvo gana gabi, bet
pradėti dirbti kur nors ir
tuo tarpu mokytis siuvimo.
Ji buvo priimta į vieną ne-
perdidelę privatinę siu-
vyklą. Su jaunu užsidegimu
pradėjo Birutė tenai dirbti
ir buvo labai laiminga, kai
parsinešė pirmąjį uždarbį.

As ilgai jos nemačiau ir,
sutikus vieną sykį jos moti-
ną, paklausiau, kaip jai ei-
nasi?

„Birutė jauna, tai dar ga-
li viską išlaikyti, bet ar il-
gai? As jau dabar mažai ma-
tau. Kai ateina iš darbo,
tai pavalgus krenta į lovą,
truputį paskaito ir jau už-
miega. Bet kol kas ji pa-
tenkinta, kad pati gali pini-

PONOMAREVA BE SKRYBĖLĖS

Vduryje be skrybėlės matome Sovietų Sąjungos skri-
tinio (disko) maitymo čempionę Ponomarevą, kuri pa-
garsėjo Londone skrybėlačių biznyje. Ji nutraukta Au-
stralijoje, Melbourne mieste, kur prasidėjo olimpinės
sportininkų varžybos. Varžybose dalyvauja sportininkai
iš daug šalių.

PATARTINA VISIEMS ĮSIGYTI NAUJA VALGIŲ KNYGA

Su Tarptautine Virtuve, su Stalo Etiketu ir
Kitomis Informacijomis

kurią paruošė ilgametė „Keleivio“ Moterų Skyriaus
vedėja M. Michelsonienė. Knygoje sudėta apie pus-
trečio šimto įvairių receptų kaip gaminti įvairiausius
valgius iš mėsos, žuvies, kiaušinių, kaip kepti įvai-
rius pyragus ir ruošti gėrimus. Knygoje įdėta viso-
kių naudingų patarimų apie virtuvės saikus, apie
vitaminus, apie stalo etiketą ir panašius dalykus.
Knygoje yra skyrius „tarptautinė virtuvė“, kur paduo-
dama apie šimtą įvairių tautų mėgiamiausių valgių.
„Nauja Valgių Knyga“ turi 136 puslapius. Ji para-
šyta aiškiai, visiems suprantama kalba. Jos kaina
\$1.25. Užsakymus jau dabar priimam. Užsakymus
ir pinigus prašome siųsti šiuo adresu:

KELEIVIS

636 E. Broadway

So. Boston 27, Mass.

kos, kol darbininkės valgo,
mes turime greit užkasti,
pašalinti medžiagų lieka-
nas, išvėdinti kambarius.
—Palauk, palauk—sakau
aš,—o kur tavo pietų per-
trauka?

—Mano?—nusijuokė Bi-
rutė,—mes neturime jo-
kios pertraukos, šeimininkė
rako, kad mes ir taip galim
suspėti pavalgyti. Tuoju po
pertraukos būna šiek tiek
ramesnis laikas, šeiminin-
kė išeina valandai ar dviem
ir skyriaus vedėja duoda
tada mums ką nors pasiūvi-
nėti. As visuomet greičiau
ir geriau už kitus dirbu, tai
ne tik aš sakau, bet pati
šeimininkė,—pridūrė ji.—O
paskui, kai šeimininkė su-
grįžta į siu-
vyklą, tai prasi-
deda iš naujo... visi tūni
labai skubėti dienos darbą
baigti, o mes dar šį tą iš-
nešioti arba iš pašto pake-
tus su medžiaga į siu-
vyklą pargabenti. Kai darbinin-
kės išeina, mes greit, greit
turim dar viską sutvarkyti,
išvalyti kambarius ir taip
toliau,—baigė Birutė.

As tylėjau... ji dar per-
jauna stoti į profesinę sa-
jungą (uniją), bet ką nors
reikėjo daryti. Juk mergai-
tė gali persidirbti ir suga-
dinti savo sveikatą.

Vieną dieną nuėjau į pro-
fesinę sąjungą pasitarti, bet
man ten pasakė, kad šis
klasimas jau pradėtas tirti,
kad aš turiu pasiteirauti
jmonių inspekcijoje. Nuėjus
tenai, sužinojau, kad kaip
tik šį mėnesį pradėta visu
jmonių kontrolė, kur tik
dirba jaunuoliai. Užrašė ir
tą privatinę siu-
vyklą, kur
dirba Birutė. Po dviejų sa-
vačių vėl užėjau tenai ir
man pasakė štai ką:

Per mėnesį buvo patikrin-
tos 536 jmonės, kuriose iš
viso dirba apie 1,600 jau-
nuolių. Kai kuriems jmonių
vedėjams buvo uždėta pa-
bauda, o kiti perspėti, kad
jaunuoliams neleistina dirbti
viršvalandžių. Didžiausią
pabaudą gavo vieno resto-
rano savininkas, kuris ver-
sdavo tris jaunuolius dirbti
po 90 ir daugiau valandų
per savaitę, be to laisvos
dienos savaitėje jie negau-
davo, kaip tai numato ista-
tymas. Pas vieną mėsininką
jaunuoliai turėjo dirbti po
66 valandas per savaitę ir
net sekmadieniais būdavo
užimti. Trys kepejai gavo
taip pat pabaudas už tai,
kad pas juos jaunuoliai tu-
rėjo dirbti nuo 53 iki 60 va-
landų per savaitę, vienas iš
jų turėjo pradėti darbą net
3:15 val. iš ryto. Dar vienas
krautuvės savininkas turėjo
atsakyti už tai, kad savo 7
jaunuolius versdavo dirbti
56 valandas per savaitę ir
būvo dienų, kada jie buvo
užimti iki 9:30 val. vakaro.
O daug kitų jmonių savini-
kų gavo griežtą įspėjimą
laikytis įstatyme numatytų
darbo sąlygų nepilname-
čiams.

Man tai buvo labai įdomu
ir aš laukiau, ką dabar pa-
sakys Birutė. Ji vėl atėjo
pas mane vieną sekmadienį
ir laimingai šypsodama ta-
rė:

—Žiūrėkite, ar negraži
šita suknelė? Tai aš pati
sau pasiuvau. Dabar mūsų
siu-
vykloje daug kas pasikei-
tė. Nežinau, kas su šei-
mininke pasidarė, bet mūsų
darbas staiga palengvėjo,
mes net pietums turime per-
trauką kaip tikros darbinin-
kės ir kartu su visomis ki-
tomis darbininkėmis grįž-
tame iš darbo. Tai aš dabar
turiu daugiau laiko ir galė-
jau šitą suknelę sau pasi-
siūti. Dabar pradėsiu siūti
Nijolei, nors mama ir sako,
kad aš nepersidirbičiau, bet
to tikrai nebus. Man siūti
vienas malonumas.

JIE ČIA SUSITUOKĖ

Henry Jackson ir Inez Dean pasirinko šitą mažutę baž-
nytelę Hudson, Mass. savo jungtuvėms. Sakoma, kad
šita bažnyčia esanti mažiausia pasaulyje.

Ir aš džiaugiausi su ja, o
mintyje dėkojau už visa tai
jmonių inspekcijai, kuri,
kaip pasirodė, gali daug ge-
ro padaryti savo srityje.

Ar taip yra ir Ameriko-
je, aš nežinau.

Valerija Grinkaitė

Pakalbinkime draugus ir
kaimynus užsisakyti „Kelei-
vį“. Kaina metams \$4.

Pasaulio yra 51 miestas, ku-
riuose gyvena daugiau ne vie-
nas milijonas gyventojų.

Lietuviška knyga ir laikra-
stis — mūsų geriausi keldžiai.

JĮ VADINA ANGELU

Tai buvęs parašutinin-
kas John Richardson iš Bronx-
vill, N. Y., kuris veik vienas
pats nugabeno į Vengriją
simtų tūkstančių vertės
vaistų ir kitų gydymo
priemonių bei maisto.

Garsas geležiu greičiau
perduodamas negu oru ar
vandeniu.

Naujausios knygos

NEMUNO SŪNĖS, parašė An-
drius Valuckas. Įdomus roma-
nas iš 1935 metų Suvalkijos
ikininkų sukilimo. Įdomiai at-
vaizduotas tas įvykis, apie kurį
dabar mažai kalbama. Pirmą
dalį 230 psl. kaina... \$3.00.
NEMUNO SŪNĖS antroji da-
lįs, 426 psl.,... \$4.00.

DANTYS. Ju Priežiūra. Svei-
kata ir Grožis. Parašė dr. An-
tanas Gassen-Gustains. Knyga
gerai pavaizduoja, kaip dantų
priežiūra palaiko kūno sveika-
tą. 190 psl., kietai viršeliai,
kaina... \$4.00.

BROLIŲ GRIMŲ PASAKOS,
vertė St. Vainoras ir V. Civi-
skas. 15 įdomiausių pasakų iš
visame pasaulyje žinomų Brolių
Grimų raštų. Puiki dovana vai-
kams. \$3.00.

ZEMĖ DEGA, parašė Jurgis So-
vickas. Atsiminimai iš 1939-
1945 metų, kuriuos autorius,
rašytojas ir diplomatas, pralei-
do Prancūzijoje, prie Italijos sienos.
I-a dalis 453 psl., kaina... \$4.50.

PAVASARIŲ AUDROJ, parašė
Ieva Simonaitytė. Įdomus ro-
manas iš Mažosios Lietuvos gy-
venimo ir klaidos atvadavi-
mo. 228 psl., kaina... \$2.50.

JURININKO SINDEAD NUO-
TYKIAI. Nepaprasti, kaip jie
surašyti knygoje „Tūkstantis
ir viena naktis“. Ilustruota,
puiki dovana jaunimui. psl 108,
kaina... \$2.00.

Užsakymus su pinigais
prašome siųsti šiuo adresu:
„Keleivis“
636 E. Broadway
So. Boston 27, Mass.

Mamytė labai dėkinga

Mamytės gimtadienio pro-
ga užrašiau jai „Keleivį.“
Ji labai dėkinga ir sako:
„Gera mano dukrelė, la-
bai gerai! Kad visos dukre-
lės būtų tokios geros ir sa-
vo mamytėms užrašytų „Ke-
leivį.“ As skaitau naudingus
patarimus Moterų Skyriu-
je, skaitau kitus įdomius
straipsnius ir žinias. Man
labai patinka „Keleivis“ —
ačiū, dukrelė, ačiū!“

Sesė-dukrelės, kodėl jums taip nedaryti? Už
4 dolerius „Keleivis“ kas savaitę lankys jūsų ma-
mytes per čelius metus! Jos bus dėkingos, kaip
yra dėkinga mano mamytė. Adresuokit taip:

Keleivis

636 E. Broadway.

So. Boston 27, Mass.

Stalino nužudymas

(Tęsinys)

Susėdus prie stalo Mikojanas atsistojo, pasidėjo
švarką ir įsakė muzikantui griežti kazoką. Įsigėręs jis
panoro pats šokti ir tuo labiau šokti be Stalino įsakymo,
vien savo malonumui. Nors jis buvo daug senesnis už
Chruščovą, bet šoko už jį daug geriau ir mikliau, su to-
kiais įmantriais pritūpimais ir sukičiais, kad net Stali-
nas neįsiskentė garsiai pasigėrėjęs:

—Žiūrėkite, kaip šoka gerai tas kalės vaikas, tas
didžiausias Sovietų Sąjungos vagis, kuris apvagia visus
piliečius pačiame vidurdiemyje!... Malodec, Anastasy!
Pabaigus jam šokti sugrįžo, kaip šunelis su pabrūk-
ta todega. Chruščiovas ir tyliai atsisėdo savo vieton. Nie-
kas nekrepė į jį dėmeso, nes jo dienos, kaip partijos
genseko, buvo suskaitytos: toks nepasisekimas!...

Po Mikojanio šoko Vorosilovas, kiek daugiau ka-
riškai, daugiau tiesiai laikydamas liemenį, aštriau pa-
brėždamas taktą. Po jo pūškavo, sunkiai alsuodamas,
Malenkovas, bet muzikantas jo pasigailėjęs, kiek sulė-
tino tempą.

Lauke jau senai prašvito. Dienos darbas prasidėjo
valstybinio išnaudojimo fabrikuose, kur žmonės sunkiai
pliekėsi už menkavertį rublį, o tie raudonieji ponai dar
vis baliavojo. Paskambinęs Berija pranešė Stalinui, kad
atvyko Kaukazo kerėtojas bei šundaktaris, kuris laukia
tolimesnių įsakymų. Stalinas linksmai atsakė, kad šiuo
metu jam jokios pagalbos nereikia, jis jaučiasi puikiai.
Padėjęs telefono ragelį Stalinas kreipėsi į svečius:

—As liepiu Berijai atgabenti kerėtoją iš Gruzijos,
jis jau atvyko, ir jeigu man reikės gydytojo, tai aš kreip-
siuos į jį, tokia mano šventa valia. Žinote, tie mokyti
gydytojai yra kaip durneliai, jie neišmano to, ką liau-
dis senai žino. Kiek simtamėčių žmonių yra Kaukaze?
Kodėl? Todėl, kad jie niekad nesikreipė į gydytojus, ku-
rie nuodina juos vaistais, o naudojasi pačios gamtos pa-
gamintomis žolelėmis. Taip, taip gydytojai niekuo verti,
aš jų daugiau nenoriu matyti!...

Vorosilovas buvo per daug išgėręs, todėl pasidarė
visiškai neatsargus:

—Gerai, Stalinas nenori gydytojo, bet gal aš noriu,
aš netikiu toms pasakoms apie gydytojus, tai gaudinimas
mažiems vaikams... Gerai, gerai, Josifai, nesiraukyk,
bet tu ir aš gerai žinome kaip išgaunami patys fantasti-
škiausi prisipažinimai... As nesistebėsiu, jeigu vieną
rytą nubudęs rasiu „Nepravdoje“ parašyta, kad aš esu
Anglijos šnipas... Chruščiovas Turkijos šnipas, jis la-
bai panašus, Georgi Malenkovas amerikiečių šnipas,
kaip mūsų riebiausias, Molotovas Hitlerio agentas, Mi-
kojanas... hm, kuo galėtų būti Mikojanas? Aha, žinau:
šamokslo vadas prieš Staliną!...

Niekas nesijuokė iš to šamojaus, nes matė kaip Sta-
lino veidas keitėsi kas kartą piktyr ir baisyn, akys svaidė
žaislus, pirštai grubuoniškai susilenkė ir jis pasidavė
priekin:

—Pabaigė?!... Caro nusisėlis seržantas užsima-
nė pasityti iš socialistinio teisingumo, iš mano neša-
liškumo, iš viso mano darbo!... —Stalinas atsistojo ir
priėjo artyn prie Vorosilovo—As nesu aiškiaregis, bet
galiu pasakyti, kad tu greit neteksi maršalo antpečių ir
ilgojo kalės liežuviu!... Tu nevertas mano pasitikėji-
mo, tu buvai ir liksi caro šnipa!...

Po šių žodžių Stalinas nusigandęs apsidairė, nes
jiems aidu sugrįžus į jo ausis jis pagalvojo, kad kas nors
taip pasakė apie jį patį, apie Staliną. Stalinas visada bi-
jojo, kad jo giliausia paslaptis, paslaptis, jog jisai šni-
pinėjo caro policijai, neiškiltų aikštėn. Jis pasizūrėjo į
nukreiptas jo pusėn visų akis, į klausiančius žvilgsnius,
lyg jie žinotų visą teisybę apie jo provokatorišką praeitį.
Šį kartą Stalinas buvo teisus, jo žvėriškas instinktas jo
neapgavo, jie žinojo pilną teisybę apie jo išdavikišką
darbą tarnaujant carui, pašnibždomis, ypač jam sergant,
ta žinia greit paplito po Rusiją, bet apie tai nežinojo tik
vienas, viską matantis ir visąžinantis, Stalinas, nes nie-
kas nedrįso jam tokios žinios pranešti...

Stalino žodžiai mirtinai užgavo Vorosilovą, jo vei-
das nubalo, jis jautė, jog Stalinas visvien savo širdyje tu-
ri padaręs jo mirties sprendimą ir patį šlykščiausią ap-
kaltinimą, todėl atsistojo ir pirštu rodydamas į Staliną,
visų pasibaisėjimui, suriko giliu caro seržanto komandos
balsu:

—Jeigu jau kalbėti apie caro šnipus, tai geriau Jo-
sifai, pasizūrėk veidrodin į savo karpuotą snukį!...
Visa Rusija tavo paslaptį žino!...

Tartum perkūnas būtų trenkęs šiais žodžiais į Sta-
liną. Jis nesitikėjo, kad kas gyvas būtų išdrįsęs tokią pa-
claptį žinoti, o dar labiau ją drėbti jam tiesiai į akis. Jis
bandė išsižioti, bet negalėjo. Jis bandė pasiekti ir pa-
spausti sargybos aliarmo skambutį, bet kojos neklausė,
jo akys aptemo, nuo aukščiausio pykčio bangos išsiliejęs
kraujas perpildė jo smegenis ir tarsi suparalizavo Stali-
ną. Jis griebėsi už kėdės, norėdamas atsilaikyti, bet tu-
rėjo subėgti svečiai jį prilaikyti. Visi tie Stalino tariami
gyvi lavonai, šnipai, sabotažininkai ir spardomi šuneliai
(Bus daugiau)

